

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan središer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmanova hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se biagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

XIX. občni zbor „Matiče Slovenske“

v 5. dan decembra 1883.

(Dalje in konec.)

Predsednik Grasselli predlaga, da zbor v znamenje sožalenja za umršimi družabniki ustane. (Se zgodi.)

Prof. Pleteršnik stavi predlog, da, ker je grof Harrach naklonil „Matici“ tako znamenito darilo z namenom, da se pospešuje vzajemnost in zblizjevanje mej Čehi in Slovenci, ker so se člani slovenske deputacije za svojega bivanja v Pragi preverili, da je g. grof Harrach nam Slovincem posebno dobrohoten: da se imenuje častnim članom „Matiče Slovenske“.

Predlog se jednoglasno in z navdušenimi živoklici vzprejme in predsednik Grasselli pripomni, da bode to imenovanje takoj brzojavno naznanil.

Kot 3. točka je na dnevnem redu poročilo blagajnika. Blagajnik Vilhar prečita računski sklep za l. 1882 in proračun za l. 1884. Slednjemu povzamemo naslednje podatke: Dohodki: Obresti od vrednostnih papirjev 403 gld., od naložene gotovine 20 gld., čisti dohodki Matičinih hiš 1600 gld., letnina družtenikov 2080 gld., skupilo za knjige, ki se morda prodajo 300 gld., vkupe 4403 gld. Stroški: Upravni stroški 900 gl., vezanje knjig 200 gl., razni izdatki 100 gld., vkupe 1200 gld. Tedaj bi preostajalo za poravnanje zaostalih tiskarskih računov in za izdavanje knjig 3203 gld.

V debati, pričetej o blagajnikovem poročilu, oglesi se prvi dr. Ivan Tavčar ter opozarja na nedostatek, da se za leto 1883 račun ni položil in da se isto tako ni predložil izkaz društvenega premoženja. Na danej podlagi ni moči presojeti proračun za 1884. leto in ker se čuje, da se je načelna glavica, predlaga, da se meseca januarja skliče

izreden občni zbor, kateremu se predloži račun za leto 1883 in izkaz vsega Matičinega imetka. S tem predlogom pa da ne izreka nezaupnice ne odboru, še manj pa velezaslužnemu društvenemu blagajniku.

Ko je blagajnik Vilhar opazil, da proti temu predlogu nema čisto nič in je prof. Raič stavljal par vprašanj, oglesi se odbornik Robič ter konstatuje, da se je glavica v istini načela, a ne še le letos, temveč že leta 1874. Govornik poudarja, da je bil že davno za to, da se „Matici“ povrne porabljen glavica in naglašja, da ima vse dotične akte pri rokah v pojasnilo.

Predsednik Grasselli omenja, da tudi on nema nič proti predlogu Tavčarjevemu in razlaga, da ni nikake ovire, že danes sklepati o proračunu za l. 1884, ki se na račun za l. 1883 v nobeni točki ne opira. Da je „Matica“ več potrošila, nego je imela na razpolaganje, to je skeleča rana že skozi več let. Poudarjalo se je, da mora „Matica“ priskrbeti potrebnih šolskih knjig. To je storila ter v ta namen izdala več 1000 gld. Sreča, da se je našel zasoben podjetnik, ki je prevzel izdavanje šolskih knjig, sicer bi „Matica“ še globeje zagazila. Ker treba glavico povrniti, ni boljšega sredstva, nego da se vzprejme 7. točka dnevnega reda in poviša letnina, ker se izdavanje knjig krčiti ne da in bi tudi koristno ne bilo.

Dr. Tavčar meni, da po tem, kar se je navajalo, je njegovega predloga potreba očitna. Skliče naj se izredni občni zbor, kateremu se predloži račun za 1883 l., bilanca vsega premoženja in morebiti tudi amortizacijski načrt gledé porabljene glavice. Občni zbor utegne tudi skleniti, da se pri manjkaj, oziroma porabljen glavica odpiše.

Ker bode o dra. Tavčarja predlogu glasovati pri poznejših točkah, nadaljuje se dnevni red in profesor Levec poroča v dodatek k blagajnikovem poročilu o Tomšičevé ustanovi.

Odbor za Antona Tomšiča spomenik nabral je do 6. januarja 1872 vsega vkupe 1721 gld. 50 kr. ter v svojej 7. januarja 1872 sklenil:

1. posta pokoj. Tomšiču na grobu spomenik;
2. ostale novce pa založi za duševni spomenik Tomšičev: na njegovo ime osnovati ustanovo, katerej bi bil namen „podpirati slovensko literaturo ali žurnalistiko“.

Z novci, katere je oskrboval pokojni notar Rapoc, poravnali so se pogrebni stroški in nekateri drugi zaostanki pokojnega Tomšiča, vkupe 145 gld. 86 kr.; postavil se je l. 1875. lep spomenik za okolo 600 gld. in naročila se pri slikarji Franketu slika pokojnega Tomšiča za 60 gld., ter plačevali stroški za oskrbovanje Tomšičevega groba.

Dné 31. maja 1881. sklenili so odborniki potom okrožnice, da se nekoliko nabranih novcev izroči Čitalnici Mariborski pod tem pogojem, da na vse čase oskrbuje Tomšičev grob, ostali znesek pa se pošlje Matici Slovenski, da izvrši odborov sklep z dné 7. januarja 1872. leta (glej zgoraj).

Vsled smrti odbornikov notarja Rapoca in dra. Kocelija imenovalo je c. kr. sodišče za levi breg Drave z odlokom z dne 1. maja 1883. št. 4981 g. dra. Sernca pooblaščenec bivšega odbora za Tomšičev spomenik, izročilo mu vso imovino ter naložilo izvršiti odborove sklepe.

Dr. Sernec je ta nalog izvršil s čudovito hitrostjo ter odštel Čitalnici Mariborski 508 gld. 42 kr., dné 28. maja 1883 pa poslal Matici Slovenski (v gotovini 268 gld. 60 kr., hranilno knjigo Mariborske hranilnice št. 16.593 za 88 gld. 51 kr. in hranilno knjigo Šoštanske posojilnice št. 145 za 885 gld. 66 kr.) vkupe 1242 gld. 77 kr.

Matičin odbor do zdaj še ni ukrepal o tem, kako naj se porabijo ti novci. Porabli se bodo gotovo v tisti namen, v katerega so darovali.

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Še druga vrsta narodnjakov se je bila zbrala okolo rodoljubnega in blagosrčnega A. Zamejca, ki je 20. oktobra l. 1848 jel izdavat „Zgodnjo Danico“. Tudi ta list je zvest ostal svojemu prvemu programu skozi vsa leta do sedanjega časa; temu se ni čuditi, ker jo je nje pravi začetnik g. Luka Jeran ne glede na nekatere premembe ves čas sam uredoval. „Zgodnja Danica“ je preprohlevna, da bi si sama sebi čast in hvalo popevala, nje blagi urednik, poln pravega katoliškega duba, tudi preponižen, da bi sam v svojem listu po izgledu drugih časnikarjev, a recimo rajši časnikarskih začetnikov in lastnikov časopisov poudarjal isto struno. Brezimnemu pisatelju teh vrstic gotovo ne bode nikdo očital posebne prilizljivosti, če na tem mestu očitno izreče, da glede na izvirnost posamičnih izrazov in izrekov, gledé na čisti, prav narodov zlog ujenih sestavkov „Zgodnje Danice“ doslej še ni dosegel nobeden slovenski časopis; v tem

zmislu se „Zgodnja Danica“ lahko meri celo s tako uzornim naslednjim „Naprejem“. V tem naj bi bila oba lista našim časnikarjem v izgled!

To malo število slovenskih listov pač najočitneje pričuje, koliko zelo je ponemčevalni vladni absolutizem tlačil naš ubogi narod. Šole so bile po trgih in mestih popolnem nemške, in celo po kmetiskih selih so najnižje učilnice dečkom in deklicam vtepale

riba, fisch,
miza, tisch,
kaša, prein
pust' me zmiraj,
lass mich sein.

Pa saj so že od toliko strani in na raznih mestih poročali in dokazovali, kako je ona surova sistema mladim dečkom celo prepovedovala mej seboj slovenski se pogovarjati. Kaznovala je šolske dečke, ako so se drznili govoriti svoj materini jezik. Neki narodni odbornik je celo v sedanji dobi v našem mestnem zboru z nova popisoval vse one reve in padloge, katere je slovenska mladina v nekdenjih nemških ali ponemčevalnih šolah trpela. Kdo se bi čutil, ako je neka velika nemarnost vladala mej našim rododom, tako da njega lastni sinovi neso ljubili svojega materinega jezika, da se

je velka večina izobražencev odločila od svojega naroda ter potopila v nemško morje. Še očitneje bi spoznavali te razmere, ko bi sem postavili pičlo število naročnikov imenovanih slovenskih časnikov. A kako bi jih bili zamogli več imeti, ker narod naš, ker Slovenci nismo imeli prilike slovenski čitati se naučiti, slovenski pravilno in čisto govoriti. Sedaj si komaj domišljujemo, s koliko težavo in kako počasi so slovenski časopisi prodirali mej narod v mestih in na kmetih. Tudi pičlo gmotno blagostanje mej našim narodom je kaj močno zaviralo uspešni razvitek narodnega novinarstva, število in naraščanje naročnikov posamičnih časopisov. Mnogo domačih močij pa je bilo ali narodno tako otrpnenih in le malo oživiljenih, ali pa v narodnem govoru, v narodnem pismenem jeziku, — sploh v pisanji slovensčine toliko zanemarjenih, da neso dosti segali po domačih slovenskih časopisih, da neso mogli tem posvetiti svojih duševnih sil. Poleg teh zaprek so nekatere rodoljube odganjale od dopisovanja v slovenske časopise tudi one napačne misli, ki so v poznejšej dobi (l. 1865) rodile nemški časopis „Triglav“. Navedeni razlogi dovolj pojasnujejo, zakaj so se ona leta po slovenskih tleh rodili tudi nemški listi. Tako so isti dan, (1. julija 1848)

Sklenil je za zdaj samo te novce naložiti na posebno vinkulirano knjigo ter o „Anton Tomšičevi ustanovi“ voditi poseben račun.

Konečno prosim: slavni občni zbor vzemi to moje poročilo blagovoljno na znanje, ter predlagam:

I. Slavni občni zbor „Matice Slovenske“ izreči vsem darovalcem in bivšemu odboru za Tomšičev spomenik na domoljubnem daru presrčno hvalo.

II. Slavni občni zbor naloži Matičnemu odboru, da se pismeno zahvali še posebej g. advokatu dru. Janku Serncu v Mariboru za to, ker je sklepe bivšega odbora za Tomšičev spomenik tako hitro in točno izvršil ter Matični naši pomagal do prelepe „Tomšičeve ustanove“.

Za pregledovalce računov volijo se potem per acclamationem gg. Josip Pfeifer, Drag. Žagar in dr. Staré.

Pričela se je potem dolgotrajna debata, katere so se udeležili gg.: Hribar, Senekovič, dr. Tavčar, Vilhar, Kersnik, Grasselli, Svetec, Levec, Gutmann in Trstenjak, o kateri pa ne bomo obširneje poročali, ker pride vse še enkrat pri izrednem občnem zboru v generalnej debati na vrsto. Naposled je namreč po dvakratnem glasovanju obveljal dra. Tavčarja predlog, točki 7. in 8. preložite se na dnevni red izrednega občnega zбора, ki se skliče tekom meseca januarja. O volitvi odbornikov smo že poročali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. decembra

Včeraj so zborovali trije odseki **državnega zbora**. Odsek kazenskega zakonika je obravnaval predloge o podaljšnem izjemu-m stanja v nekaterih dalmatinskih okrajih ter jih vzprejel. Brambeni odsek je obravnaval predlogo o vojaškem naboru za l. 1884, katere se je vzprojela brez ugovora. Poročevalcem je bil izvoljen dr. Matuš; levičarji so bili oddali prazne listke. V začetku seje interpeluje poslanec Zeithammer ministra za deželno brambo o naboru pretečenega leta. Minister je odgovoril, da so se razmere v tem nekoliko zboljšale. Na Ogerskem, v Galiciji, na Koroškem, Solnograškem, Štajerskem in Kranjskem je bilo treba ljudij tudi iz četrtega razreda jemati; v prihodnje pa je upati ugodnejšega izida. — V imunitetnem odseku se je posvetovalo o privolitvi v kazensko postopanje proti poslancema Reschauer-ju in Bloch-u. Poročevalec je dr. Weeber.

Budgetni odsek je imel v nedeljo sejo. Vladina predloga o državni podpori 30.000 gld., da se zatáre Škrljevska (spolna) bolezen v Dalmaciji, izročila se je dr. Klaiću v poročanje. Grof H. Clam je poročal o predlogi glede pobiranja davkov v prihodnjem četrtletju. Poročilo se je brez debate vzprejelo in včeraj že razdelilo.

Poljski klub obravnaval je v soboto štiri ure zadevo o decentralizaciji galicijskih državnih železnic. Konečno se je izvolila deputa-

cija četvorice (dr. pl. Grocholski, Jaworski, Hausner in Zacharjewicz), ki bode pri ministrah Taffe-ji in Pinu javila dotične želje poljskega kluba ter priporočala jim ustreči.

V nedeljo dospel je novi **hrvatski ban** v Zagreb. Na kolodvoru so ga pričakovali načelniki oblastev, župan z odborniki in nekaj množice. Na pozdrav župana Hofmanna odgovoril je ban v hrvatskem jeziku. Po običanem predstavljanji odpeljal se je ban v mesto h kardinalu, kjer je imela hrvatska regnikolarna deputacija pod predsedstvom kardinala Mihajlovića zborovanje, da uredi poročilo saboru o Reškem vprašanji. Poročilo se je dalo sestaviti Miškatoviću ter se bode takoj v prvi seji izročilo saboru. — Včeraj dopoludne prišel je ban v svojo palačo, da je prevzel vodstvo vlade; tu so se mu predstavili vsi uradi in razne deputacije. — V 16. dan t. m. pridejo vsi hrvatski odborniki v Zagreb in prihodnji dan bode prva seja sabora, katere se v prvi udeležé poslanci bivše Krajine.

Vnanje države.

Angleškim listom se javlja iz **Belgrada**, da je v okrajih Prekoplje, koder stanujejo Črnogorci, bruhnil ustanek ter da so se morali iz Belgrada odposlati vojaki, da ga ukroté. Od druge strani se se ta vest doslej še ni potrdila.

Nemški cesarjevič dospel je v soboto v Seviljo, od koder se je v nedeljo podal v San Lucar, da obišče vojvodinjo Montpensier. Od ondod se poda v Granado. V Genovo dospé 16. t. m. Iz Berolina se zanikuje, da namerava obiskati papeža, pač pa pride v Rim, da obišče kralja Humberta. — Nemško brodovje priplulo je v petek v Barcelono.

Najnovejša poročila iz **Egipta** javljajo, da so ogleduhi v Suakimu poročali, da se je le nekaj stotin sovražnika pokazalo blizu mesta. Mahmud paša poslal je na to 500 zamorcev in 200 baži-bozukov proti sovragu, sam pa je ostal v mestu. Sukob z uporniki vršil se je kake tri ure od Suakima. Egipska vojska je bila po silnem boji popolnem poražena; rešilo se je samo 50 mož, mej njimi polovica častnikov. Ta poraz prouzučuje veliko žalost, ker je bila potolčena vojska jedna najboljših. Biti se je, da se cesta od Suakina v Berber ne bode mogla osigurati in torej ne omogočiti zveza z Baker-pašo. Ves Sennaar je uporen. — Avstrijski generalni konzul v Kajiri naročil je konzulu v Chartumu, da naj misijonarje, sorojake in varovance napoti k takojšnjemu odhodu.

Dopisi.

Iz Trsta 7. decembra. [Izv. dop.] Pri nas v Trstu je vedno polno novic, narodno gibanje je živahno. Na Miklavžev dan priredila je tukajšnja Čitaonica v veliki dvorani pri „Zelenem hribu“ velik koncert v prid pomorske pokojninske zalogi. 16. t. m. ima pa mlado pekovsko pevsko društvo „Jadranska zarja“ zopet tam veselico v dobrodelen namen. Sinočnja veselica Čitaonice bila je res krasna, dvorana je bila vsa z zastavami ozaljšana, toda žalibog, slovenske ni bilo nobene, tudi hrvatske ne, akoravno je vse imelo hrvatsk značaj. Kar se tiče petja, mora tudi nasprotnik priznavati, da je

bilo kaj ubrano, vojaška godba pa je razveseljevala občinstvo s slovanskimi napevi. Deklamacija „Ludjaka“, po g. dr. L. izvršena, očarala je občinstvo. Tako težko delo z besedo in mimiko predstavljati zna le dr. L. Igra na citrah bila je izborna. Gosp. Vavpotič in njegov mladi učenec 7 letni K. izvalila sta rajske glasove iz svojih instrumentov. Pohvala donela je frenetično igralcema, posebno pa 7 letnemu dečku, ki je potem še sam igral tako spretno, da se je občinstvo čudilo izrednemu talentu mladega igralca.

Po Jovršenem programu bil je ples do ranega; le škoda, da je bila udeležba nepričakovano pičla, posebno je manjkalo dam; no, so pa druge podvojile daritev Terpsihori.

Sokolske plesalne vaje po trikrat na teden v v gorenjem salonu pri „Zelenem hribu“ so povsem živahne in dobro obiskane. Dobro! „Tržaški Sokol“, razpni svoje peroti krepkeje, otersi se verig, leti prosto in ne pusti si vezati perja: saj si na slovenski zemlji in ne pusti si pretvoriti dosedanjega značaja! Huges.

Iz Ptuja 7. decembra. [Izv. dop.] Gospod urednik! ali veste, da imamo v Ptuji gledališče? Gotovo to veste, vsaj sluje po „dolgem in širokem svetu“. No, ker to veste, treba vam je tudi vedeti, da se v njem igra tri mesece vsacega leta, in nekaj dobimo mi ali kdo drugi za nameček. Vem, da ste že radovedni zvedeti, se li v njem igra dobro ali slabo. No, na to vam je težko odgovarjati, kajti ko bi vi, gospod urednik, nemškutar bili, pritrditi bi morali, da se igra dobro, včasih celo vrlo dobro, dostikrat pa slabo. Ta zadnji pridevnik se rabi takrat, kadar gospodje igralci Slovence, oziroma „bindišarje“ puste pri miru. „Vrlo dobro“ pa se igra takrat, kadar imajo ti olikani umetniki za nas psovke.

Tako se je mej drugim pretečeni teden igrala igra: „krieg im frieden“. V igri dojde tudi brzojav, v ogerskem jeziku pisan. Igralec pa ga ne razume. In zato, ker ga ne razume, hoče ta jezik smešiti in sicer — slovenski, rekoč: „ja, ich lerne ja windisch“.

To zaničevanje našega jezika pa je prišlo kakor naročeno in jako ugodno za našega grškega doktorja in njegovo blago družčino, kajti rokoploska in smeja ni bilo ne konca ne kraja. Mimogrede omenim, da je bil v tej „zanimljivi“ družčini tudi nekdo, kateri nema nikakešne pravice se norčevati iz nas in našega jezika, kajti koristilo bi mu, da bi ga znal popolnoma. Neznano pa mu tudi ne bode, da živi skoro le od nas in da je v naši moči, mu tudi — ne koristiti, kajti njegovo prusko obnašanje bi nam znalo začeti vendar le presedati.

Ravnatelju našega gledališča pa bi priporočali z ozirom na razburjenost, da naj se izogiblje izzivov, ako hoče, da nema gmotne kvari, kajti vedeti bi moral, da ni baš dobro zašiti sam sebi rokav. Pri-

katerega se je „Vedež“ rodil, domači rodoljubi dolenski, zbrani v politično društvo v Novem Mestu, jeli izdavati nemški političen časopis z imenom „Sloveniens Blatt“, ki je izhajal po dvakrat na teden. Zagovarjal je s krepko besedo pravice našega zanemarjenega in zasramovanega naroda. A kdo bi se bil dosta menil za nemški list v oddaljeni metropoli dolenske strani, da se izrazim z zelo zlorabljeno besedo nekega našopirjenega sedanjega slovenskega lista? Ni čuda, da je kot slaborojeno dete še isto leto poginil. Morebiti je bil rojen prav zakleti dan, kajti tudi slovenski „Vedež“, katerega sedaj tako poredkoma kje naletiš, zaspal je isto leto za zmirom. Velika škoda zanj, ker smo pozneje morali leta in leta biti brez kratkočasnega in zabavnega, brez leposlovnega časopisa. O „Pravem Slovenci“ smo prej omenili najpotrebnejše. — Bolj sem se pa čudil, da so takrat naši duhovniki, — ki so vendar od nekaj in vselej bili in so še najčvrstejši branitelji in ohranitelji naše narodnosti, — takrat ustanovili nam popolnem nepotrebni nemški cerkveni list. Bil je to „Laibacher Kirchenzeitung“ (Katholisches Kirchenblatt), ki je dva dni pred porodom naše „Zgodnje Danice“ za-

gledala beli dan. Izhajala pa je ta nepotrebna „Kirchenzeitung“ po jedenkrat v tednu. O uradnem listu „Laibacher Zeitung“, ki je takrat po trikrat v tednu izhajala, in o njenej poučnej prilogi „Illyrisches Blatt“ (po dvakrat v tednu) na tem mestu ne bomo govorili. Jednako nepomenljive za razvoj narodnega duba so bile „Mittheilungen des historischen Vereins für Krain“, katere je dotično društvo spretnih in učenih mož in neukih šušmarjev že od leta 1844 v Ljubljani na svetlo dajalo, po jedenkrat v meseci.

Kako zelo nam je ona leta vsled žalostnih šolskih razmer in vsled mnogoletnega narodovega tlačenja pomanjkovalo izobražencev, slovenskih razumnikov, pa narodnega domačega meščanstva in tržanstva, pač najočitnejše pričajo časopisne razmere leta 1849 in 1850. Pri sosednih Nemcih in Lahih so se ona leta listi množili, ko gobe po toplem dežju v gozdu. Mi pa v tem oziru nismo dosta napredovali, prav za prav nič. Poleg „Novic“ in „Zgodnje Danice“ smo imeli še tednik „Slovenske novine“, ki so pa tekoma leta umrle. Dalje so se to leto v Celji rodile „Celjske novine“, ki so kot politični list po jedenkrat v tednu izhajale. Ta časopisna podjetja pričajo, kako so se štajerski na-

rodnjaki živo zavedali svoje narodnosti, da neso po sedanjih napačni modi zapuščali ožje svoje domovine ter se doma — ker jih je tudi sedaj tako krvavo potreba — z uma svitlim mečem borili za boljšo bodočnost našega naroda. Pričajo pa tudi, da mesta v slovenskih Štajercih takrat še neso bila tako razupita nemškutarska gnezda kot so dandanašnji. Takrat ta mesta še neso pošiljala svojih zastopnikov k Nemcem v Ljubljano, kot se je to godilo pred štirimi dnevi, ko je slavni dr. Steppischnegg jim v kazini kvasil o njih imenitnem poklicu. Pred nekaj leti bil je tem Nemcem in nemškutarjem Maribor južna marka nemškega naroda, pozneje so bili Celje za njo sklicali, a sedaj za časa Taffejevega ministerstva pa jim je že naša Ljubljana južno branišče („Bollwerk“) nemštva, in to naj sovražno povodenj vsekar odbija. „Otresite se vsaktere bojazljivosti in vsakterega polovičarstva, in zmaga mora biti vaša.“ Tako se je drznil sredi našega mesta pri svečanosti nemških turnarjev govoriti zastopnik Celjski, mož najčistejše nemške krvi. O ubogi dr. Steppischnegg!

(Dalje prih.)

petiti bi se pa tudi znalo, da bi se ne ozirali več na mejnarodnost umetnosti.

Radovedni smo, če so jednaki izzivi političnej oblasti znani, ali če ravna jo igralci tako „na svojo roko“, to pa znamo, da bi Ljubljansk slovensk igralec dobil za jednaka hujskanja najmanj 30 gl. globe.

Iz Kamnika 5. decembra. [Izv. dop.] Ni moja navada, trgati fraze po časopisih, da bi s tem sejal nemir mej one, kojim bi prišle te vrstice v roko; vendar čutim se v tem slučaju nekako primoranega povedati „neki našej Kamniškej gospodi bolj stare garde“, kako ničeve so njih misli, njih naklepi, kako podlo-puble one intrige, ki jih pletó že dalje časa vedno in vedno napram prostovoljne požarne brambi Kamniškej. — To pa vse zaradi tega, ker se ne strinjajo s tem, da je lice požarne brambe slovensko, — da je ona nesrečna, toli že prebičana in stiskana slovenska beseda tudi v komandi prostovoljne požarne brambe našla srečno zavetje. To grize in spodjeda mir nekaterikov tako, da se čuje celo tu pa tam kak blagovzučni (?) izraz á la: „die Minen sind schon gelegt um die Feuerwehr in die Luft zu sprengen!“ — Pač lepe, bratoljubne besede! —

Pa da povem naravnost: Koliko vriša, koliko besedičenja napravil je zadnji ogenj tu v Kamniku dne 30. m. m., o kojem je že cenjeni „Slovenski Narod“ prinesel kratek, dokaj izrazujoč dopis! Toda povedal je vendar še premalo — preskroinno so njegove besede — povedal pa tudi preveč; namreč, da bi bil „jeden glas o junaštvu in vztrajnosti gasilcev“, — id est — da bi v resnici vsakdo, ki sluje za „možaka“ v Kamniku, pripoznaval in po tem tuli svoje besede ravnal, da so prostovoljni gasilci storili vse, kar je bilo v najskrajnej njih moči. Toda žal, temu ni tako! Marveč dobi se čisto še tu in tam po gostilnah kak prijatelj požarne brambe, ki ve s kako nečuvstvo lažjo opehariti svoje poslušalce, in tako prepričevalno blebota „von der Unleistungsfähigkeit der slovenischen Feuerwehr.“ — Tu slišiš zopet družega tožiti — (mož je vendar baje olikan, toda trobi v rog onih intrigantov), — da požarna straža ni prišla takoj, ko je ogenj nastal!! Da, da, prosit! To so zahteve, pač vredne, da pridejo iz ust kacega nehvaležnega meščana. — Kaj ne da? Za hrptom naj bi stali brambovci „in Sack u. Pack“ onemu potepuhu ko je zažigal z žveplenko in podnetil slamo, — potlej pa precej planili nad plamenček, ki pa je postal v par sekundah skoro nepremagljiv požar. — V resnici srečnega šteti smemo Vašega g. Doberleta, kojemu Ljubljancje vsaj tega ne mečejo pred noge, da ne stoji „habt acht“, vsak trenutek pripravljen s svojo oboroženo legijo za hrptom kacega pritepenca, kojemu se posreči peklenško dejanjezažiganja skedujev in „šup“. — Toda to ni še vse. Našel bodeš, dragi čitatelj, mej Kamničani osobja, katerih nehvaležnost prehaja celo v surovost, da se očitno brez premisleka izražajo proti temu društvu v izrekib, ki bi jih ne upal si naštevati na tem mestu. — — — Zakaj vse to? Ali mari zato, ker jim je žal, da neso pogoreli in jih je rešila požarna bramba očividnega poguba, ali pa se jim — blede?

Sapienti sat! — Takov je položaj v Kamniku, kolikor se sme javnosti zaupati. Takova so tla — taka je zemlja, na kojoj naj bi cvelo društvo, bivali trudeči se delujoči udje, ki stavijo tako radovoljno zdravje in življenje v prid in za rešitev svojih so-meščanov iz trde, trpke ognjene roke! Pri taci okolnostih je resnično težko biti poveljnikom in složnim odborom prostovoljne požarne brambe. Pa biti je še težje „brambovec-delavec“, ki zbog same dobrohotnosti in trudljivosti, da se skaže sodeležnega pri rešitvi svojih sobratov v nevarnosti ognja, pristopi k društvu; za zahvalo pa mu done na uho zbadljive besede nemarne nehvaležnosti. Društvo naj bi podpirali meščanje z gmotnimi močmi; pa kaj je rezultat kacega nabora, n. pr. da se omisli to ali ono potrebno orodje? Odgovarja si vsak lahko sam, tolmači pa tudi, od kod to prihaja. Uzrok temu so le intrige prej omenjene garde; ako pa ne poslušajo one, dobiš pa za odgovor: „saj sem zavarovan!“ Pa

lepa čednost, lepi, posnemanja vredni nazori —!! Vprašam tedaj: kaj je storiti po taci britkih izkušnjah odboru, ako ne more dobiti potrebnega „materijala“, da se prepotrebno orodje preskrbi? Bo li sam iz svojega žepa dajal novce? — Vprašam nadalje, kaj bi zamoglo društvo opraviti pri zadnjem slučaju, ko je oni potepuh v resnici zažgal na dveh, več streljajev vsaksebi oddaljenih mestih, pa se mu je ta blazni čin na jednom posrečil? Društvo nema potrebnih gasilnic in močij, da bi se razdelilo na dve strani. Nič, prav nič, je kratek odgovor. Zmešnjava bi nastala neskončna. — Vse drugače pa bi sodili potlej društveni sovražniki, odgovornost vso pa bi imel prevzeti le poveljnik in z njim odbor. Tega bi potlej hujskali in upili, da ni storil potrebnih korakov, predbacivali mu sto in sto napak — „da neso razumeli“, „nič se naučili“, „nosili le ime“ itd. — naposled pa bi celo obdolžili slovensko komando. To so bridki izrazi, koje bo odbor molče moral poslušati iz nehvaležnih hujskajočih ust nekaterih Kamniških nevednežev. Lep kompliment dela se odboru, tem večji pa še delavnim brambovcem, ki so pokazali pri svojem „ognjenem krstu“ dne 30. m. m., da jim ne manjka požrtvovalnosti.

Domače stvari.

— (G. profesor K. Glaser) postal je ravnokar sanskrtski doktor — prvi mej Slovenci — na vseučilišči Dunajskem. Živel!

— (Imenovanja.) Gosp. Blaž Glavina imenovan je prvim, gospod Anton Logovic, do sedeja v Poreči, drugim kst. duš. pastirjem v kaznilnici v Kopru.

— („Glasbena Matica“) razpošilja ravnokar svoje za leto 1883 izdane muzikalije: 1. „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij.“ Za moški zbor in samospeve (sopran in alt ad libitum), s klavirjem (ali orkestrom) zložil in gosp. baronu Andr. Winklerju, c. kr. predsedniku, poklonil Anton Foerster. 2. „Nazaj v planinski raj“, samospev s spremljevanjem na klavirju, uglasbil in g. Ant. Razingerju poklonil Rob. Burgarell; 3. „Sv. Devici Mariji v čast“, samospev za sopran, triglasni ženski zbor in orglje ali harmonij. Uglasbil in svojim hčeram poklonil Anton Nedvčd. 4. „Slava Stvarniku!“ Maša za moški zbor, uglasbil A. Nedvčd. — Vse te muzikalije v krasnej obliki obsegajo 50 strani in so najsičajneje spričevalo za delovanje „Glasbene Matice“, katera se pa žal! še vedno premalo podpira.

— (Iz Zagreba) se poroča, da so nagovori novega bana napravili jako ugoden utis. Uradnikom je rekel mej drugim: „Kot prvi uradnik v deželi prizadeval si bodem, dajati vam dober vzgled.“ Pri vzprejemu magistrata pa je poudarjal, da ga veseli, da se je mesto po meščanskej marljivosti in po meščanskej delavnosti zopet povzdignilo iz budega udarca. Vse deputacije vzprejel je v bogatej narodnej gala-opravi, ter govoril hrvatski gladkeje in pravilueje, nego se je pričakovalo. — Ministerski svetnik, znani David, odpotoval je na svoje novo službeno mesto v Sarajevo.

— (Čudno, a resnično.) Prijatelj našega lista nam piše: Ko sem se vračal pretekli petek po polnoči veselega srca iz „Sokolovega“ prezanimljivega „Jour-fixa“ proti domu, čujem mimogredoč v kavarni „Valvazor“ nemško petje. — Misleč si, da morajo biti morda tu zbrani sami zagrizeni nemčurji, stopim radoveden notri, da bi si bil to veselo družbo natančneje ogledal. V moje največje začudenje pa sem se varal in imel žalibog priliko prepričati se, da tu zbrani gospodje povsem neso nemškega mišljenja; bili so namreč sami narodnjaki, a popevali so z nekakim posebnim veseljem nemške pesni, prezirajoč sebe in svojo narodno prepričanje. — Ne morem si kaj, da bi takega početja tu javno ne karal; kajti gospodje, nazivajoč se Slovence, morali bi že iz principa vendar imeti sami toliko takta, da bi ne gojili mej seboj nemškega petja — in to celo v javnih lokalih. — Pa vendar ne, da bi bil to plod spravljivosti, — ka-li?

— („Hrvatski Sokol“) imel je preteklo nedeljo svoj občni zbor, ki je zaradi tega imeniten,

ker je bil prvi v novem društvenem slossopji. Akoravno še ni vse zgotovljeno in se je zborovalo pri petrolejeveje svečavi, je vendar krasna, 28.35 metrov dolga, 18 metrov široka in 12 metrov visoka telovadnica vzbudila splošno radost. Zbora udeležilo se je okolu 100 članov. V odbor so voljeni gg. Dvořak, Weingerl, Živojnović, Kosirnik, Šlosar, Mazzura, Fon, Lenucci, Stiasni, Stožir. Z ozirom na posebne zasluge bil je koncem zbora dr. Fon per acclamationem imenovan častnim članom.

— (Drsalnica brez ledu.) Pred nekimi leti napravila si je „aristokratska“ gospoda Ljubljanska z ustanovljenjem „Eislaufvereina“ posebno drsališče blizu Tivolskega gradu, na katerem so imeli seveda pravico drsati se le odlični udje „Eislaufvereina“. Projektirali so ti gospodje na drsališči paviljon in bi bili vse drsališče najraje zagradili, da bi plebejski Ljubljanski prebivalci niti gledat ne hodili nobel-drsalcev. A niti paviljona neso spravili vkupe, manjkalo je novcev, letos pa se je pripetila še hujša nezgoda, ušla jim je vsa voda, torej tudi ni ledu in sedaj se bode morala odlična gospoda drsati zopet na starem „Kernu“, mej po njih mnenji plebejskimi Krakovčani in Trnovčani, in povrnilo se bode nekaj zaslužka na „Kern“.

— (Popravek.) V naše poročilo o obravnavi občnega zbora c. kr. kmetijske družbe kranjske — katero smo zaradi preoblegga gradiva morali pretrgati, — urinila se je pomota. Gosp. Robič namreč ni trdil, da se v Vipavski dolini po tri do štiri črevlje na globoko orje, ampak s tremi in tudi štirimi pari volov, ker se mora globoko orati, da se sadeži dobro ukoreninijo in se zamorejo braniti proti suši in silni burji. — Konec omenjenega poročila priobčimo jutri.

— (Včerašnjji mesečni živinski so-menj) je bil vzlic slabemu vremenu jako dobro obiskan. Goveje živine prignalo se je do 350 glav, mej temi tudi nekoliko pitane. Cene bile so jako visoke in tuji kupci iz Reke, Gorice, Trsta, Pulja in Koroškega pokupili so jako mnogo. Konj je bilo malo in tudi malo kupčije; prašičev pa jako veliko in kupčija zelo živahna. Koroški in bavarski pre-kupci še v jedno mer prekupejo govejo živino in prašiče. Po vseh živinskih sejnih hodijo in dobro plačujejo. Tako so tudi Korošci včeraj na živinskem sejmu v Litiji precej pokupili in so bile cene za govejo živino prav dobre.

— (Umrla) je v Črnomlju 10. t. m. dobroznana gostilničarka Marija Spreizer. Gospodje, ki so bili kdaj v Črnomlju, spominjajo se še gotovo izvrstnih jedil in pijač v tako zvanem „kleti“ (tiefen Keller.). Bila je jako dobrotljiva in blaga gospa. Večni ji mir!

— (Otroški vrt) v Gorici je zdaj že uradno dovoljen. Upisanih je že nad 40 otrok. Kaže se že potreba, da se misli na osnovo še drugega vrta. Rodoljubi se prosijo, da po moči podpirajo to za Gorico velevažno in prekoristno podjetje.

— (Izpred porotnega sodišča.) Dne 7. t. m. zatožena je bila stara ženica Mica Anžič, iz Dul na Dolenjskem, hudodelstva ponarejanja denarja. Dne 19. avgusta 1882 prišla je v prodajalnico Marije Kremžarjeve in tam kupila za 15 kr. kruha, hotela pa plačati s ponarejenim kovanim goldinarjem. Prodajalka Mica Kamnikar spoznala je takoj ponarejeni denar, na kar je zatožena odšla, a bila po policiji kmalu zasačena. Našli so pri njej dva ponarejena goldinarja, dva pa je gredé po stopnicah v drugo nadstropje magistrata vrgla proč. Napravljene so bili tako slabo, da bi jih vsak otrok spoznal. Zatožena trdi, da je ponarejena dva goldinarja dobila na žitnem trgu v Ljubljani, ko je prodala mernik pšenice, od njej neznane ženske, ki je pšenico kupila. Pšenico, katere jo pa nihče ni videl nesti v Ljubljano, prodala je zato, da bi šla ona in nje mlajši sin na Brezje na božji pot. Denarja ni poznala, da je ponarejen, ker je brljava. Preiskovali so njeno hišo na Dulah in našli grudo svinca, model za ulivanje goldinarjev-toiarčkov, in žlico za topljenje svinca. Nje sinovi so bili zaradi ponarejanja kovanega denarja že zaprti in jeden je sedaj pri okrajnej sodnji v Celji zaradi istega hudodelstva

zaprt. Porotniki so krivdi pritrdili jednoglasno in sodišče je obsodilo zatočeno na devet mesecev teške ječe. Ker ima še preostati tri mesece ječe zaradi tatvine, je Anžič preskrbljena za celo leto na Žabjaku, nje sosedje pa so za toliko časa je rešeni.

— (IV. letošnje porotno zasedanje v Novem Mestu,) ki je pričelo 3. t. m., trajalo bode, kakor nam sporoča star prijatelj našega lista, delj časa kot v Ljubljani. Soditi bode o 12 slučajih, mej katerimi so štirje detomori, dve zlorabe uradne oblasti, dva požiga; drugo so uboji in težke telesne poškodbe. Bila mu je prilika prisostovati čisto slovenskim razpravam, pri katerih niso le zagovorniki zagovarjali slovensko, temuč tudi zdravniški izvedenci oddajali svoja mnenja v slovenščini, česar doslej še nesem slišal. Potem pač ni težko sestavljati slovenskih zapisnikov in razsodb, kar do moljubni tamošnji mladi pravniki, kakor sem slišal, tudi delajo. Od 5. do 8. t. m. imel se je zagovarjati bivši Kostajneški župan Kuntarič zaradi zlorabe uradne oblasti. L. 1879 in 1880, za časa živinske kuge na Hrvaškem, imel je nastavljeni ob meji strožnike, in to izmej občanov. Vlada privolila je tam civilnim stražnikom po letu po 60 kr., po zimi po 70 kr. edškodnine. Obtožba pravi, da je pa Kuntarič zapisal več stražnikov, nego jih je nastavil, ter da je nastavljenim odtegoval po 10., po 20 kr. in več od označene dne in sicer nekaterim, ker jim je denar prej izplačal predno ga je dobil od vlade. Kot priče zaslišanih bilo je do 70 Belih Kranjcev, ki za obtožbenca neso govorili kaj olajšalno. Tudi zagovornik dr. Wurzbach, ki je po **zahtevanju porotnikov govoril slovensko**, jedenkrat čez 2 uri, dvakrat po 1 uro (gotovo ne z veseljem srcem, ker obstal je sam, da je — nemčur!) ni mogel porotnikov prepričati o nedolžnosti obtožbenca. Potrdili so skoro vsa stavišnja vprašanja soglasno in sodišče obsodilo je obtožbenca za 6 mesecev v težko ječo, poostreno z nekaterimi posti. Od 12. — 14. t. m. bi imel sojen biti zaradi istega zločina bivši sv. Kriški župan Hrovat; pa kakor je čuti, je v Ljubljani zbolel. „Lepi župani!“ vskliknil je v izvrstnem govoru drž. pravduštva zastopnik dr. Ferjančič. —

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. decembra. Proti provizoričnemu budgetu govoril Menger ter naznanjal vztrajno, hudo opozicijo leveice proti vladi. Finančni minister izjavi, da stoji vlada na stališči jednakopravnosti vseh narodov, za Avstrijo jedino možnem, ter da se vzlic vsej opoziciji ne odmakne od njega. Po govorih Scharmidta in poročevalca grofa Clam-Martinitica vzprejme se budgetni zakon.

Budimpešta 11. decembra. Gorenja zbornica zavrgla je s 109 proti 103 glasom načrt postave o zakonih mej kristijani in židovi.

Meteorološki poročila.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. dec.	7. zjutraj	744.90 mm.	— 10.8°C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	744.14 mm.	— 2.0°C	sl. svz.	jas.	—
	9. zvečer	744.22 mm.	— 5.0°C	sl. szh.	jas.	snega.
10. dec.	7. zjutraj	740.69 mm.	— 4.5°C	sl. svz.	obl.	2.60 mm.
	2. pop.	737.98 mm.	— 2.2°C	sl. svz.	obl.	—
	9. zvečer	736.40 mm.	— 4.0°C	sl. svz.	obl.	snega.

Srednja temperatura obeh dni je znašala — 2.8° in — 3.6°, za 5.8° in 3.0° pod normalom.

Dunajska borza

11. decembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	15	kr.
Srebrna renta	79	75	—
Zlata renta	93	60	—
5% marena renta	93	85	—
Akcije narodne banke	136	—	—
Kreditne akcije	282	—	—
London	120	80	—
Srebro	—	—	—
Napol.	—	59	—
U. kr. cekini	—	71	—
Nemške marke	—	25	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	121	—

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	167	—
4% avstr. zlata renta davka prosta	—	98	60
Ogrska zlata renta 6%	—	120	40
—	—	87	80
—	—	85	40
5% papirna renta 5%	—	104	—
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	—	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	70
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	119	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	102	90
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	104	50
Kreditne srečke	100 gld.	172	75
Rudolfove srečke	10	19	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	107	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	217	75

Dober svet!

Vsi ljudje, kateri bolj sedeč opravljajo svoje posle ter vsled tega večkrat bolujejo na zaprtji, napenjanji, navalu krvi itd., naj bi nikdar ne bili brez znanih „švicarskih svalkov“ lekarnarja R. Brandt-a, kateri so po izreku prvih zdravniških veljakov sigurni in prijetni lek. Dobivajo se po 70 kr. skatljica po lekarnah. Pri nakupu naj se pazi na to, da ima vsaka skatljica na zavitku bel križ v rdečem polju in pa Rich. Brandt-ov podpis. (653.)

Poslano.

Restavraterja in gostilničarji opozarjajo se na inserat gledé restavracije in kavarne v „Narodnem domu“ v Ptui. „Narodni dom“ stoji sredi mesta, ima veliko dvorišče, hleve; v prvem nadstropju je več sob pripravljenih za prenočišča. Lehko se napravi hōtel, kakor je bil že več let, in ker je prav za prav le jeden v celim mestu. Okolica je izključno slovenska, v mestu samem je mnogo Slovencev, vsem je „Narodni dom“ naravno središče in zbirališče, ker drugod ni narodne gostilne in kavarne. Shodi in zborovanja vrše se v „Narodnem domu“, Čitalnica, ki prireja veselice in razne slavnosti ter ima lepo število udov, nastanjena je v „Narodnem domu“. Le nekoliko podjeten in marljiv restavratel bi izvrstno izhajal, in to tem lože, ker so plačilni pogoji ugodni, promet pa bi bil velik. (764—2)

Tuji:
due 9. decembra.
Pri Sienzi: Runge z Dunaja. — Fiehringer iz Trbiča. — Alban iz Francoskega. — Vitez plem. Vidmar iz Meteburja.
Pri Mallet: Holzer z Dunaja. — Krant iz Prage. — Blass z Dunaja. — Hradez in Milner z Dunaja.
Pri bavarškem dvoru Manner iz Grada. — Reischek iz L. nca.

V „Narodnem domu“ v Ptui (prejšnji „Hōtel Stadt Wien“) daje se v najema s 1. maja 1884. leta **restavracija s kavarno** in drugimi prostori. (763—2)
Vse drugo pizve se pri gospodu dr. Al. Grekoviću, kitihičnem predsedniku in odvetniku v Ptui.

Kupite s firmo
priporočila po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Mlin in žaga

št. 99 v Kočevju na Kranjskem: hiša v jedno nadstropje, mlin s 7 kamei in žago, v jako dobrem stanju — se proda s prav ugodnimi pogoji, ali pa se tudi daje v najem za več let. — Natančneje pri lastniku v Kočevju št. 99. (787—1)

5000 (788—1) ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji — ostanek po 5 gld.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

A. Debevec, zaloga premoga

Marije Terezije cesta št. 14.

Priznano (770—6)

najboljši premog

za zdatno znižano ceno.

Za vsako konkurenčno ceno.

Vaše blagorodje!

Ne vem, kako bi se Vam zahvalil; ne preostaje mi drugo, nego da rečem „Bog plati!“, kajti Vaš dr. Rosov zdravilni balzam pomagal mi je popolnem pri želodčnem krču, katerega sem imel tri leta in proti kateremu mi ni pomogel noben zdravniški lek. Vsako použito jed moral sem izbljuvati, tudi kave in juhe nesem mogel prebaviti, dočim sedaj po uporabi dr. Rosovega zdravilnega balzama prebavam tudi najtežja jedila. Sopruha moja in otroci imajo se Vam zahvaliti za ohranitev svojega hranilca.

Vendelin Koutil.

Hitro in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krču v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevis, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja rso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznano **ljudsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštne povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Eeke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vlj. Mayr, lekar; Eras. Birschtz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Bacoarclch, lekar. V Kranji: K. Šavnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Ogleji: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravato, lekar. V Zagrebu: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajejo že rane prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črniasti tur; zoper zanohtico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost.

Vsak prisad, oteklina, ukoščenje, naplhnjenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V skatljicah po 25 in 35 kr.

(144—13)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.